

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра менеджменту та бізнес-адміністрування (№ 602)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

Tof Тофанюк О.В.
(підпис) (ініціали та прізвище)

« 31 » серпня 2023 р.

**СИЛАБУС ОBOB'ЯЗKОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Навчальна практика
(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 071 «Облік і оподаткування»
(код і найменування спеціальності)

Освітня програма: «Облік і оподаткування»
(найменування освітньої програми)

Рівень вищої освіти: початковий (короткий цикл)

Силабус введено в дію з 01.09.2023 року

Харків – 2023 р.

Розробник: Татар М. С., к.е.н., доц.
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування (№ 602)

Протокол № 1 від « 31 » серпня 2023 р.

В.о. завідувача кафедри д.е.н, професор
науковий ступінь та вчене звання

(підпис)

Калінеску Т.В.

(ініціали та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

(підпис)

Замелюхіна Ангеліна

(ініціали та прізвище)

1. Загальна інформація про викладача

Татар Марина Сергіївна, к.е.н., доцент.
З 2012 року викладає в університеті наступні дисципліни:

- фінансовий аналіз;
- бухгалтерський облік;
- організація бухгалтерського обліку підприємств аерокосмічної галузі;
- фінанси;
- фінансова діяльність суб'єктів підприємництва;
- наукові дослідження в обліку і оподаткуванні тощо.

Напрями наукових досліджень:
визначення впливу наслідків різких коливань валютних курсів, зокрема валютних панік та ажіотажу на конкурентоспроможність підприємств. Дослідження процесів формування кризових ситуацій і розробка механізмів їх попередження, визначення методологічних засад соціально-економічної взаємодії суб'єктів господарювання в умовах глобальних викликів.

2. Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – 4 семестр.

Обсяг дисципліни: 3 кредити ЄКТС (90 годин), у тому числі самостійної роботи здобувачів – 90 годин.

Форми здобуття освіти– денна, дистанційна.

Дисципліна обов'язкова.

Види навчальної діяльності – самостійна робота здобувача.

Види контролю – підсумковий (семестровий) контроль (залік).

Мова викладання – українська.

Необхідні обов'язкові попередні дисципліни (пререквізити) – фінанси, політична економія, бухгалтерський облік, статистика, податки та фіскальна політика, податкова система.

Кореквізити – комплексний кваліфікаційний іспит.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: ознайомленні студентів із специфікою діяльності різних суб'єктів господарювання, змістом і характером роботи їх фахівців, закріпленні теоретичних знань, одержаних під час навчання в університеті і набуття певних практичних навиків роботи

Завдання: забезпечити безперервність та послідовність її проведення при одержанні потрібного і достатнього обсягу практичних знань і умінь відповідно до освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого бакалавра.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких **компетентностей**:

- здатність навчатися та самонавчатися;
- здатність до аналізу та синтезу на основі логічних аргументів та перевірених фактів;
- здатність до гнучкого мислення та компетентного застосування економічних знань;
- здатність вирішувати поставлені завдання та виявляти проблемні ситуації у сферах професійної діяльності;
- здатність приймати обґрунтовані рішення, розуміти відповідальність за їх прийняття;
- здатність організувати обліково-аналітичну діяльність суб'єктів господарювання, а саме: формувати облікову та податкову політику; аналізувати форми внутрішньої звітності для забезпечення управління суб'єктами господарювання;
- здатність оцінювати економічні події, застосовувати відповідні обліково-аналітичні інструменти та обґрунтовувати напрями їх реалізації;
- здатність організувати власну професійну діяльність, застосовувати знання з обліку і оподаткування на практиці для прийняття управлінських рішень;
- здатність проводити аналітичні узагальнення з метою розв'язання актуальних теоретичних та практичних завдань з обліку та оподаткування;
- здатність аналізувати сучасний стан і розвиток підприємств аерокосмічної галузі та її окремих виробництв.

Програмні результати навчання:

- організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для узагальнення даних про об'єкти професійної діяльності та використовувати їх для опису фахової предметної області;
- застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та розв'язання професійних завдань у різних практичних ситуаціях;
- використовувати професійні знання і практичні навички з фахових дисциплін в діяльності суб'єктів підприємництва, різних організацій та установ;

- здійснювати обробку первинних документів, вести синтетичний та аналітичний облік, складати обліково-податкову звітність суб'єктів господарювання, зокрема аерокосмічної галузі;
- використовувати дані бухгалтерської та податкової звітності для розрахунку основних показників діяльності суб'єктів господарювання, зокрема аерокосмічної галузі;
- застосовувати методи економічного аналізу, контролю та аудиту для прийняття управлінських рішень;
- застосовувати обліково-аналітичні методи досліджень у сфері обліку, контролю, аудиту і аналізу з метою імплементувати їх у професійну діяльність та господарську практику.

4. Зміст навчальної дисципліни

Послідовність розділів/етапів проведення ознайомчої практики:

1. Організаційний етап:

- Проведення загальних організаційних зборів практикантів.
- Видача індивідуального завдання практикантам.
- Проведення інструктажу з техніки безпеки та охорони праці.

Загальний обсяг роботи здобувачів: 4 години.

Види робіт, що належать до самостійної роботи здобувачів: аналіз та систематизація отриманої інформації.

2. Дослідницько-практичний етап:

- Визначення особливостей сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів діяльності у сфері обліку і оподаткування.
- Пошук та використання сучасних джерел економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.
- Оволодіння сучасними методами та моделями дослідження соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку обліку і оподаткування.
- Відповідно до бази практики визначення її організаційно-економічних особливостей: організаційна структура підприємства, особливості організації і технології виробництва, напрямки діяльності, характеристика різновидів продукції чи послуг, показники господарської діяльності підприємства, показники фінансової діяльності.
- Відповідно до бази практики вивчення особливостей складання річної звітності по формах звітності, порядку їх складання і представлення, термінах їх представлення, періодичності складання статистичної, бухгалтерсько-фінансової і податкової звітності.

Загальний обсяг роботи здобувачів: 46 годин.

Види робіт, що належать до самостійної роботи здобувачів: аналіз та систематизація отриманої у ході дослідницько-практичної роботи інформації.

3. Виконання індивідуального завдання:

– Збір, аналіз первинних, вторинних, аналітичних даних, документів і спорідненої інформації про діяльність підприємства - суб'єкта господарювання (установи, організації, закладу).

Загальний обсяг роботи здобувачів: 30 годин.

Види робіт, що належать до самостійної роботи здобувачів: підготовка індивідуального завдання на основі проведеного аналітичного дослідження.

4. Оформлення результатів навчальної практики:

- Обговорення результатів практики.
- Оформлення звіту з проходження практики.
- Захист практики.

Загальний обсяг роботи здобувачів: 10 годин.

Види робіт, що належать до самостійної роботи здобувачів: оформлення звіту з проходження практики на основі дослідницько-практичної роботи та виконаного індивідуального завдання.

6. Методи навчання

Словесні, наочні, практичні.

7. Методи контролю

Підсумковий (семестровий) контроль (залік).

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Необхідний обсяг знань для одержання позитивної оцінки:

1) уміння поєднувати теорію з практикою при відборі необхідної інформації, вміння обґрунтовувати і ухвалювати рішення при виборі певного методу дослідження;

2) вміння студента обґрунтовувати свою позицію з точки зору діючого законодавства, узагальнювати інформацію та робити висновки;

3) володіння знаннями щодо національних та міжнародних особливостей і підходів щодо ведення обліку й оподаткування.

Необхідний обсяг вмінь для одержання позитивної оцінки:

1) послідовно й логічно викладати зміст матеріалу дослідження в усному та письмовому вигляді під оформлення звіту й захисту практики;

2) відбирати релевантні методи та моделі дослідження для достовірного відображення інформації у розрізі обліку і оподаткування;

4) знати основні підходи й правила складання службових документів та аналітичних звітів, що використовуються в процесі обліку і оподаткування.

Під час складання підсумкового контролю студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

Після закінчення терміну практики студенти звітують про виконання програми практики.

Форма звітності студента за практику – це подання звіту (щоденника) практики, що містить графік проходження практики, письмовий звіт, підписаний відгук про проходження практики безпосередньо керівником практики.

Звіт має містити відомості про виконання студентом усіх розділів/етапів програми практики, висновки та пропозиції, список використаних джерел тощо.

Залік з практики приймає керівник практики від ВНЗ.

Процес оцінювання знань студентів включає:

- перевірку керівниками практики звіту з практики;
- захист звіту студентом.

Під час захисту оцінюються:

- повнота виконання програми практики;
- рівень відповідей студента на запитання.

Результат заліку за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і в залікову книжку студента за підписом керівника практики.

Студент, який не виконав програму практики без поважних причин, відраховується з навчального закладу.

Оцінка «зараховано» (90-100 балів)

Студент виявляє глибокі і міцні знання відповідно до вимог навчальної програми. Вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію. Вміє застосовувати теоретичні положення під час вирішення практичних завдань. Використовує набуті знання і вміння для прийняття рішень у стандартних і нестандартних ситуаціях. Студенту властивий високий рівень компетентності. Переконливо аргументує відповіді, відстоює власну позицію щодо питань, які розглядаються.

Оцінка «зараховано» (75-89 балів)

Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу. Вміє застосовувати набуті знання та вміння для вирішення практичних завдань, але допускає окремі неточності. Студент характеризується достатнім рівнем компетентності. У відповіді прослідковується порушення принципу систематичності і логічності викладу навчального матеріалу.

Оцінка «зараховано» (60 - 74 балів)

Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Бачить навчальну дисципліну як нагромадження

випадкових і не пов'язаних між собою тем. Деякі практичні навички роботи не сформовані. У своїх міркуваннях не здатен аналізувати окрему тему дисципліни у контексті інших тем і виражати взаємозв'язок між ними.

Оцінка «не зараховано» (0 -59 балів)

Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну його частину. Він спроможний висвітлити лише окремі питання, не вміючи їх аргументувати чи пояснити. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни відсутня. Необхідні практичні навички не сформовані. Відзначається низьким рівнем компетентності. Його участь у навчальному процесі є пасивною, відповіді в більшості є невірними або дуже поверховими і обмежуються механічним засвоєнням програми навчальної дисципліни.

9. Політика навчального курсу

Самостійна робота включає в себе дослідження окремих питань для подальшого використання матеріалу для складання звіту з практики.

Під час підсумкового контролю викладач оголошує загальну кількість накопичених студентом балів. Присутність всіх студентів на заліку – обов'язкова.

Студенти, які за результатами підсумкового контролю отримали незадовільні оцінки можуть повторно скласти їх згідно графіку ліквідації академічної заборгованості.

Відповідно до положення «Про порядок перезарахування навчальних дисциплін і визначення академічної різниці в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»» заохочується отримання студентами неформальної освіти, результати якої відповідно до цього положення Університет може визнати.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувач вищої освіти діє відповідно Положенню Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» «Про академічну доброчесність».

Питання, що стосуються академічної доброчесності, розглядає викладач або за процедурою, визначеною у Положенні про академічну доброчесність.

Учасники освітнього процесу у своїй академічній діяльності мають дотримуватись загальноприйнятих морально-етичних норм і правил поведінки, а також:

- самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей), за винятком випадків, коли такі завдання передбачають групову роботу;

- посилатися на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- дотримуватись норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації;

За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу можуть бути притягнені до академічної відповідальності.

10. Методичне забезпечення

Електронний ресурс, на якому розміщено навчально-методичний комплекс дисципліни:

<http://library.khai.edu/catalog>

11. Рекомендована література

Базова

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. - №30. – Ст.141.
2. Податковий Кодекс України: Закон України від 02 грудня 2010 р. - № 2755- VI (зі змінами та доповненнями).
3. Бюджетний кодекс України: Закон України від 8 липня 2010 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2010. - № 50-51. - Ст. 572.
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. № 8073-Х // Відомості Верховної Ради Української РСР (ВВР) 1984, додаток до № 51, ст. 1122.
5. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. № 2341 // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2001 № 25-26. – Ст.131
6. Цивільний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2009. – № 5. – Ст. 40.
7. Цивільний процесуальний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 12. – Ст. 120.
8. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 08 липня 2010 р.// Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, N 2-3, Ст.11.
9. Про єдиний збір, який справляється у пунктах пропуску через державний кордон України: Закон України від 4 листопада 1999р. (у ред. від 12 липня 2001 р.// Відомості Верховної Ради України.— 2001.—№ 50. – Ст.260.
10. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття: Закон України від 2 березня 2000р. № 1533 // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 22. – Ст. 171.
11. Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України від 26 червня 1997 р. № 400 // Відомості Верховної Ради України. — 1997.—№37. – Ст. 237.
12. Про міжнародні договори України: Закон України від 29 червня 2004 р. // Відомості Верховної Ради України. — 2004.— №50. – Ст.540.
13. Про оренду землі: Закон України від 6 жовтня 1998р. // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 10. – Ст.102.

14. Про державне мито: Декрет Кабінету Міністри України від 21 січня 1993р. № 7 // Відомості Верховної Ради України. — 1993.—№ 13. — Ст. 113.

15. Про затвердження Положення про виготовлення, зберігання, продаж марок акцизного податку та маркування алкогольних напоїв і тютюнових виробів: Постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2010 р. // Офіційний вісник України. - 2011. - 1. - Ст. 35.

16. Закон України «Про фонд гарантування вкладів фізичних осіб» від 20.09.01 №2740-III.

17. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо вдосконалення окремих норм Податкового кодексу України» від 07.07.2011 р. № 3609-VI.

18. Закон України «Про акціонерні товариства» від 17.09.2008 № 514-VI.

19. Закон України «Про господарські товариства» від 19.09.1991 № 1576-XII.

20. Закон України «Про Державний реєстр фізичних осіб — платників податку та інших обов'язкових платежів» // Відомості Верховної Ради України. — 2003. — № 23. — Ст. 149.

21. Закон України «Про страхування» від 07.03.96 р. № 85/96-ВР // Верховна Рада України. – К. : Парламент. вид-во, 1996. – № 18. – Ст. 78.

22. Закон України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів » від 1 липня 2004 року № 1961-IV із змінами та доповненнями.

23. Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» від 12 липня 2001 року № 2664-III.

24. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку проведення Пенсійним фондом України та його територіальними органами планових та позапланових перевірок платників єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 9 берез. 2011 р. № 233 // Офіційний вісн. України. – 2011. – № 18. – Ст. 7

25. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Типового порядку організації роботи та взаємодії між структурними підрозділами органів державної податкової служби при підготовці відповідей на запити про отримання публічної інформації» від 28.04.2012 № 511.

26. Наказ Міністерства доходів і зборів України "Про затвердження Інструкції про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування" від 09.09.2013 р. № 455

27. Загальні вимоги до фінансової звітності: Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73.

28. Декрет Кабинета Министров Украины «О государственной пошлине» от 21 января 1993 года №7-93.

29. Указ Президента України «Про інвестиційні фонди та інвестиційні компанії» від 19 лютого 1994 р. №55/94 – ВР // Урядовий кур`єр. – № 17. – С.25.

12. Інформаційні ресурси

1. Сайт бібліотеки НАУ ім. М. Є. Жуковського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://library.khai.edu/>
2. Сайт Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua
3. Законодавство України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
4. Комітет Верховної Ради України з питань бюджету [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://budget.rada.gov.ua>
5. Президент України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua>
6. Кабінет Міністрів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>
7. Рада національної безпеки і оборони України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rainbow.gov.ua/>
8. Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua>
9. Міністерство праці та соціальної політики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mlsp.gov.ua>
10. Державна Фіскальна Служба України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua>
11. Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>
12. Антимонопольний комітет України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.amc.gov.ua>
13. Державна казначейська служба України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua>
14. Пенсійний фонд України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.pfu.gov.ua/>
15. Рахункова палата України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ac-rada.gov.ua/>